

12. Lineáris Algebra gyakorlat (2009/2010 ősz)

1. Add meg az alábbi lineáris leképezések illetve mátrixok kép- és magterének egy-egy bázisát.

(a) $\mathbb{R}^3$ forgatása az $x = y = z$ egyenes körül $\frac{\pi}{2}$ -vel;

(b) $\varphi : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $\varphi(x, y, z, v) = (x + y, 0, y + z - v, x)$;

(c) $\begin{pmatrix} 5 & -1 \\ 0 & -2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$;

(d) $\begin{pmatrix} 2 & -2 & 3 & 0 \\ 2 & -3 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 5 & 1 \end{pmatrix}$;

(e) $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $\underline{v} \mapsto \underline{a} \times \underline{v}$, ahol $\underline{a} \in \mathbb{R}^3$ fix;

(f) $\mathcal{P}_2 \rightarrow \mathcal{P}_2$, $f \mapsto f'$;

(g) $\mathcal{P}_3 \rightarrow \mathbb{R}$, $f \mapsto \int_0^1 f(x) dx$.

2. Mutass példát olyan $\varphi : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^k$ lineáris leképezésre, melyre igazak a következők:

(a) $n = 4$, $k = 3$ és $\text{Ker}(\varphi) = \{(x, y, z, v) : x + y - v = 0\}$;

(b) $n = 3$, $k = 5$ és $\text{Im}(\varphi) = \{(x, y, z, v, w) : x = z = 0, y + v + w = 0\}$;

(c) $0 < m < n$ és $\dim \text{Ker}(\varphi) = m$;

(d) $n = 4$, $k = 4$ és $\text{Im}(\varphi) = \text{Ker}(\varphi)$.

3. Határozd meg α és β függvényében az alábbi lineáris leképezés és mátrix magjának dimenzióját:

(a) $\varphi : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $\varphi(x, y, z, v) = (\alpha x + y, y, (\alpha - 1)v - z)$;

(b) $\begin{pmatrix} 2 & -2 & \alpha \\ \beta & -3 & \beta \\ 1 & \alpha & 0 \end{pmatrix}$.

4. Keresd meg azt a 3×3 -as mátrixok, melynek sajátértékei 1, 2 és 3, a hozzájuk tartozó sajátvektorok pedig $\underline{v}_1 = (1, 2, 1)$, $\underline{v}_2 = (0, 1, -1)$, és $\underline{v}_3 = (1, 0, 2)$.

HF. Mely $V \leq \mathbb{R}^5$ alterekhez létezik $\varphi : \mathbb{R}^5 \rightarrow \mathbb{R}^5$ lineáris transzformáció, melyre $\text{Ker}(\varphi) \cap \text{Im}(\varphi) = V$?

HF. Legyen $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $\varphi(x, y, z) = (2x - 4y - 2z, 4y + z, -4y)$. Határozd meg φ sajátértékeit, sajátvektorait, kép- és magterét, ezek dimenzióját, továbbá adj meg bázisokat a sajátalterekben illetve a kép- és magtérben.